

E / B / R

**POVZETKI V
SLOVENSKEM JEZIKU**

A REVIEW OF THE EMPIRICAL EVIDENCE ON PWYW PRICING

PREGLED RAZISKAV S PODROČJA MEHANIZMA ZA DOLOČANJE CEN »PAY-WHAT-YOU-WANT (PWYW)«

MATTHIAS GREIFF, HENRIK EGBERT

POVZETEK: V članku avtorji sistematično analizirajo literaturo s področja teorije oblikovanja cen, in sicer »Pay-What-You-Want (PWYW)« mehanizma za določanje cen. Cilj preglednega članka je identifikacija morebitnih raziskovalnih vrzeli na sicer hitro rastočem področju. Metodološko članek temelji na analizi 53 člankov iz obdobja med 2009 in 2016, literaturo pa klasificira na podlagi uporabljene metode analize. Tako ločeno obravnava eksperimente v nadzorovanem okolju, eksperimente na terenu ter študije primerov. Na podlagi pregleda literature avtorji identificirajo dve temeljni vrzeli na področju PWYW določanja cen: (1) določanje cen za proizvode z visokimi proizvodnimi stroški ter (2) analize dolgoročnih posledic PWYW določanja cen.

Ključne besede: mehanizmi za določanje cen, Pay-What-You-Want (PWYW), empirične študije

THE INTERPLAY OF EXPATRIATES' PSYCHOLOGICAL AND SOCIAL CAPITAL FOR KNOWLEDGE TRANSFER

VZAJEMNI VPLIV PSIHOLOŠKEGA IN SOCIALNEGA KAPITALA EKSPATRIIRANCEV NA PRENOS ZNANJA

ALEŠA SAŠA SITAR, KATARINA KATJA MIHELICH

POVZETEK: Literatura izpostavlja zaposlene, ki prihajajo v podružnice v tujini iz centrale podjetja (ekspatriirance) kot glavne deležnike v procesu prenosa znanja med centralo in podružnicami v multinacionalnih podjetjih. Cilj članka je preučiti vlogo managerjevega osebnega kapital (pozitivnega psihološkega kapitala in socialnega kapitala) pri prenosu znanja iz centrale v podružnico in nazaj, iz podružnice v centralo, v pogojih jezikovnih razlik, razlik v nacionalnih kulturah in geografske oddaljenosti med centralo in podružnico. Kvalitativna analiza treh poslovnih primerov slovenskih podjetij s podružnicami na Kitajskem je pokazala, da psihološki kapital pomembno vpliva na prenos znanja v multinacionalnih podjetjih in sicer na dva načina: prvič, neposredno in drugič, posredno preko vplivanja na socialni kapital. Raziskava pokaže, da imajo dimenzije pozitivnega psihološkega kapitala ekspatriirancev (samoučinkovitost, trdoživost in optimizem) vpliv na prenos znanja med centralo in podružnico, s čimer prispeva k literaturi o povezovalni vlogi ekspatriirancev v multinacionalnih podjetjih. Rezultati nadalje kažejo, da dimenzije psihološkega kapitala podpirajo razvoj strukturne in razmernostne dimenzije social-

nega kapitala, kar dodatno krepi prenos znanja v multinacionalnih podjetjih. Tako raziskava prispeva k literaturi o vlogi socialnega kapitala ekspatriirancev v tokovih znanja. Z opazovanjem razmerij v različnih vrstah podružnic v tujini raziskava nudi še koristne napotke za management znanja v mednarodnem kontekstu.

Ključne besede: prenos znanja, ekspatriiranci, psihološki kapital, socialnih kapital, multinacionalna podjetja

COHESION POLICY AND DEVELOPMENT PRIORITIES IN SLOVENIA

KOHEZIJSKA POLITIKA IN RAZVOJNE PRIORITETE V SLOVENIJI

SONJA ŠLANDER WOSTNER

POVZETEK: Slovenija je v letu 2015 sprejela nacionalno Strategijo pametne specializacije, v kateri je določila ključna prednostna področja svoje prihodnje nacionalne politike raziskav, razvoja in inovacij (RRI). Namen članka je ugotoviti, v kolikšni meri so ta področja usklajena s panogami, ki so bila na področju RRI spodbujana v preteklosti. Ker pa le-te do sedaj niso bila eksplicitno definirane, jih v članku identificiramo ex-post, in sicer na podlagi analize panožne porazdelitve subvencij kohezijske politike, izplačanih podjetjem za aktivnosti raziskav in razvoja (RR) med leti 2004 in 2011. Rezultati kažejo, da je bilo v tem obdobju 76% subvencij za RR, izplačanih podjetjem v predelovalnih panogah, namenjenih podjetjem v samo sedmih panogah, in da le-te skoraj v celoti ustrezajo v letu 2015 opredeljenim prednostnim panogam slovenske politike RRI. Članek s tem prispeva k razumevanju pomena in delovanja kohezijske politike v Sloveniji, saj ugotavlja, da je, kljub temu, da do leta 2015 Slovenija ni eksplicitno definirala svojih prednostnih razvojnih področij, kohezijska politika kljub temu uspešno identificirala in spodbujala panoge, ki so pozneje postale najbolj dinamični in perspektivni del slovenskega gospodarstva, in ki še vedno predstavljajo najpomembnejši del nacionalne strategije RRI.

Ključne besede: PRI, Strategija pametne specializacije, kohezijska politika, Slovenija

GLOBAL SUPPLY CHAINS AT WORK IN CENTRAL AND EASTERN EUROPEAN COUNTRIES: IMPACT OF FOREIGN DIRECT INVESTMENT ON EXPORT RESTRUCTURING AND PRODUCTIVITY GROWTH

EKONOMIKA GLOBALNIH DOBAVITELJSKIH VERIG V DRŽAVAH SREDNJE IN VZHODNE EVROPE: NEPOSREDNE TUJE INVESTICIJE KOT DEJAVNIK IZVOZNEGA PRESTRUKTURIRANJA IN RASTI PRODUKTIVNOSTI

JOŽE DAMIJAN, ČRT KOSTEVC, MATIJA ROJEC

POVZETEK: Izhajajoč iz ekonomike globalnih dobaviteljskih verig, je cilj prispevka oceniti, v kolikšni meri so vhodne neposredne tuje investicije (NTI) dejavnik strukturnih sprememb in rasti produktivnosti v predelovalni dejavnosti držav srednje in vzhodne Evrope (DSVE). Z uporabo empiričnega modela, ki ocenjuje učinek NTI na izvozno prestrukturiranje (pri čemer kontroliramo za izvozno povpraševanje, uvoz in intra-industrijsko intenzivnost trgovine) in standardnega modela rasti zagememo učinek prestrukturiranja izvoza na rast industrijske produktivnosti ter empirično ocenimo pomen globalnih dobaviteljskih verig za izvozno prestrukturiranje in rast produktivnosti predelovalne dejavnosti DSVE v razdobju 1995-2007. Z uporabo panožnih podatkov in upoštevajoč tehnološko intenzivnost industrij pokažemo, da so NTI signifikantno prispevale k prestrukturiranju izvoza DSVE, vendar pa se učinki po državah razlikujejo. Medtem ko so bolj napredne DSVE uspele povečati izvoz v bolj tehnološko zahtevnih industrijah, so preostale DSVE ostale specializirane v tehnološko nižje intenzivnih industrijah. To kaže, da je ključnega pomena, v kakšne industrije se usmerjajo vhodne NTI. Članek prispeva k relevantni literaturi s tem, da pojasnjuje mehanizem, s katerim NTI prispevajo k ekonomskemu in tehnološkemu prestrukturiranju DSVE.

Ključne besede: neposredne tuje investicije, globalne dobaviteljske verige, Srednja in Vzhodna Evropa, izvoz, produktivnost

SLOPOL10: A MACROECONOMETRIC MODEL FOR SLOVENIA

SLOPOL10: KVARTALNI MAKROEKONOMETRIČNI MODEL SLOVENSKEGA GOSPODARSTVA

KLAUS WEYERSTRASS, REINHARD NECK, DMITRI BLUESCHKE,
BORIS MAJČEN, ANDREJ SRAKAR, MIROSLAV VERBIČ

POVZETEK: Članek predstavlja model SLOPOL10, ki je kvartalni makroekonometrični model slovenskega gospodarstva, uporaben za makroekonomske napovedi in simulacije alternativnih ukrepov ekonomske politike. Model je tipa Cowlesove komisije in se ga ocenjuje prek pristopa kointegracije, kar omogoča upoštevanje tako dolgoročnega ravnovesja, kot tudi kratkoročnih mehanizmov prilagajanja. Vsebuje vedenjske enačbe in identitete za trg dobrin, trg dela, trg mednarodne menjave, trg denarja in javni sektor. Ocene vedenjskih enačb za slovenske makroekonomske agregate temeljijo na podatkih od vključno leta 1995 naprej. Model kombinira keynesijanske in neoklasične elemente. Keynesianski elementi določajo kratkoročne in srednjeročne rešitve v smislu, da je model opredeljen s povpraševanjem ter so možna trajajoča neravnovesja na trgih dobrin in dela. Ponudbena stran vključuje neoklasične elemente. Statične in dinamične simulacije modela kažejo, da lahko le-ta ustrezno reproducira pretekla gibanja in je zato uporaben za napovedovanje in vrednotenje ukrepov ekonomske politike, še posebej za oblikovanje fiskalne politike in eksperimente optimalne kontrole.

Ključne besede: SLOPOL10 model, makroekonometrični modeli, oblikovanje fiskalne politike, eksperimenti optimalne kontrole, Slovenija
